

LA SION DE CAL ROS

Vella i corbada, atravessava el Carrer Major amb una galleda a la mà. Aquesta rutina, de casa a la font i tornada, era per a ella un passeig, una necessitat que li permetia de trobar-se amb el món de la gent atrafegada.

Potser era aquest cubell d'aigua fresca que cada matí traginava de la font, la raó d'aquella gepa a l'esquena que l'obligava a mirar sempre a terra, i sortir més arrugues al front per tal de mirar-te als ulls.

Moltes vegades feia cap a la placeta, a poar l'aigua. Feia voltar la roda lentament, perquè li cansava l'esforç. Quan el Consistori va fer canviar la maneta per un piu automàtic, l'esforç esdevingué una empenta, un impuls que feia brollar l'aigua i omplir el cubell.

Sempre l'havia vist de dol. Hi anava pel seu marit, que li deien el Ros. De jove, era un noi que feia molta patxoca, amb els seus cabells i les celles de color groc-roig, pigallat. Abans de morir el seu marit també s'havia mort una altra parenta i el dol s'anava enganxant, un darrera l'altre, fins tornar-se en costum, i fa recança treure'l quan ja no se sap a qui plorar o trobar a faltar.

En morir el Ros, la casa se li feia gran. Repetia els gestos i les costums com abans, encenia el foc a terra, donava un tomb per l'hort i cuidava les maduixes i els crisantems. Cap al tard, a l'hora fosca, tancava el portaló i es quedava sola amb les penes i el silenci de la solitud.

Si li parlaves fluix no t'entenia, perquè era sorda. Crec que s'imaginava la resposta, ja que sempre preguntava el mateix. Portava un gros aparell a l'orella, i aquest era el signe extern del seu desarrelament amb l'altra gent.

Cada cop venien menys velles amistats a compartir amb ella una estona, sentada al llindar de la porta, a veure qui passava des de l'escletxa que deixava el batent mig obert. Ella s'arraulia dins la cadira de balca i els cabells es tornaven de color cendra, com la cendra de la llar de foc, enmig les brases que il·luminaven l'obscura cambra del menjador-cuina-sala d'estar.

De petita, el Ros m'havia ensenyat el marge on creixien les primeres violes i l'hort, a baix el riu, on va plantar les acàcies per fer-ne una devesa. S'asséia darrera el feix de llenya del pati i mirava l'hort, mentre el sol li donava a la cara. Mirava la flor de l'ametller, quan la llum encara era feble, i el color agosarat dels caquis a la tardor.

La Sion ens veia de lluny i anava i venia del pati a l'hort. S'aturava i escoltava embadalida al seu marit. Ell també s'arrugava i envellia pel passar dels anys, però quan parlava del temps i la collita o quan explicava velles històries feia mantenir viva l'expectació per escoltar la resta del conte.

Cada dia era un nou començar, de moviments coneguts, gestos cansats, cap racó per descobrir. Un matí, la Sion va tancar la porta. Va desar els records i va donar la clau a la veïna. La trobareu en un poble del Gironès, on viu amb uns parents, però no li demaneu per mi. Per a ella he crescut massa.

ASSUMPCIÓ VILA

